

Geur

In deze paragraaf wordt het aspect geur van de ontwikkeling getoetst aan het Zaans geurbeleid 2016, dat op 14 juli 2016 door de gemeenteraad is vastgesteld. Bij het opstellen van bestemmingsplannen en bij het verlenen van afwijkingen van het bestemmingsplan moet beoordeeld worden in hoeverre er, met het oog op mogelijke geurhinder, sprake is van een goed woon- en leefklimaat. Voor zogenaamde geurgevoelige objecten, zoals de woningen in deze ontwikkeling, is het Zaans geurbeleid gericht op het behalen van de streefkwaliteit voor geurbelasting. Voor de hoofdlijnen van de wet- en regelgeving op het gebied van geur, in het bijzonder het Zaans geurbeleid 2016, wordt verwezen naar bijlage 2. Het beleid is te vinden op de website van de gemeente Zaanstad www.zaanstad.nl. Het beleid is niet van toepassing op veehouderijen omdat hiervoor landelijke regels gelden.

In deze paragraaf gaan we in op de volgende aspecten:

1. Wat wordt er mogelijk gemaakt? Anders gezegd: zijn er geurgevoelige objecten voorzien? Zijn deze geurgevoelige objecten standaard, minder of minst geurgevoelige objecten?
2. Zijn er bedrijven die geur veroorzaken ter plaatse van de ontwikkeling?
3. Is deze geurbelasting aanvaardbaar? Voldoet de geurbelasting aan de streefkwaliteit voor de betrokken geurgevoelige objecten?
4. Als we alles in ogenschouw nemen is er dan sprake van een goed of aanvaardbaar woon- en leefklimaat?

1. Wat wordt er mogelijk gemaakt en zijn dat geurgevoelige objecten?

De ontwikkeling betreft 24 tot 26 woningen. Deze objecten worden beschouwd als standaard geurgevoelige objecten. Nu er sprake is van geurgevoelige objecten, is de vervolgvraag of er relevante geurhinder te verwachten is.

2. Zijn er bedrijven die relevante geurhinder veroorzaken in of nabij deze ontwikkeling?

Aan de hand van de richtafstanden voor geur uit de VNG Handreiking Bedrijven en milieuzonering, milieuvoorschriften¹, geuronderzoek en evt. geurklachten is bepaald welke bedrijven geurhinder kunnen veroorzaken ter plaatse van deze ontwikkeling.

De resultaten van dit onderzoek zijn opgenomen in onderstaande tabel en worden hierna toegelicht.

Tabel 2: onderzochte bedrijven.

	Bedrijf	SBI code (2008)	Locatie	Afstand tot locatie	Richtafstand geur (gemengd gebied)	Klachten bekend	Geurrapport aanwezig	Relevantie voor de ontwikkeling
1.	Forbo	1393	Industrieweg 12	500	nvt	Ja (4 klachten de afgelopen jaar)	Ja	ja
2.	Garage Veenis	45112	Dorpsstraat 1001	90	50	geen	nee	nee

Forbo

Voor het bedrijfsproces van Forbo is geen richtafstand voor geur opgenomen in de VNG-Handreiking. In het kader van een aanvraag voor een revisievergunning is een geuronderzoek uitgevoerd (Actualisatie geurrapport Forbo Flooring te Krommenie, FORB16B3, april 2017, Olfasense). Dit rapport is opgesteld in opdracht van Forbo en geaccepteerd door de OD-NZKG. Uit het geurrapport blijkt dat het bedrijf relevante geurhinder veroorzaakt. Onder punt 4 wordt hier nader op ingegaan.

Garage Veenis en overige bedrijven

¹ Milieuvoorschriften:

- de voorschriften die vastgesteld zijn in het kader van: besluiten over een, al dan niet aangevraagde, vergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1 eerste lid onder e en i van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, zoals deze in het besluit dan wel in de bij het besluit behorende aanvraag zijn opgenomen (dat wil zeggen bij een vergunning voor het oprichten, veranderen of veranderen van de werking of het in werking hebben van een inrichting)
- verklaringen van geen bedenkingen
- maatwerkvoorschrift

Uit het onderzoek blijkt dat in de nabijheid van de geurgevoelige objecten het bedrijf Garage Veenis en overige bedrijven geen relevante geurhinder veroorzaken. Garage Veenis en overige bedrijven overschrijden niet de richtafstand tot de geurgevoelige objecten en er zijn ook geen andere aspecten waaruit blijkt dat de streefkwaliteit zou kunnen worden overschreden. Garage Veenis en overige bedrijven veroorzaken geen geurhinder die relevant is voor deze ontwikkeling. Daarnaast zijn er geen concrete plannen van Veenis of andere bedrijven bekend waarmee relevante geurhinder zal worden veroorzaakt. Met het oog op deze bedrijven is geur daarom geen belemmering voor deze ontwikkeling.

3. Streefkwaliteit voor geurbelasting voor deze ontwikkeling

Voor de woningen in dit plangebied is het Zaans geurbeleid gericht op het behalen van de streefkwaliteit voor geurbelasting. De streefkwaliteit wordt uitgedrukt in een hedonische waarde voor de geurbelasting. Met het begrip hedonische waarde wordt de onaangenaamheid van de geur gerelateerd aan de geurconcentratie. De hedonische waarde $H=-1$ staat voor een licht onaangename geur en de hedonische waarde $H=-2$ staat voor een onaangename geur. Omdat de concentratie waarin een geur als onaangenaam wordt ervaren per type geur verschilt, wordt per bedrijf, aan de hand van de overheersende geurutstoot, bepaald welke geurconcentratie bij welke hedonische waarde behoort. De geurconcentratie wordt in odourunits per m³ uitgedrukt (OU_E/m^3).

Voor woningen is de streefkwaliteit een concentratie horend bij $H=-1$, bij continue bronnen (98-percentiel) en $2 \times H=-1$ bij discontinue bronnen (99,5-percentiel).

Uitgangspunt is dat bij Forbo de continue bronnen maatgevend zijn. De hedonische waarden kunnen worden weergegeven in geurcontouren.

4. Beschrijving en beoordeling van de geursituatie op de ontwikkellocatie

Beschrijving van de geurbelasting vanwege het bedrijf Forbo

Forbo Flooring BV produceert marmoleum en linoleum. Voor het bedrijfsproces van Forbo Flooring BV is geen richtafstand voor geur opgenomen in de VNG-Handreiking. Op 3 december 1998, nr. 98-918876 is aan Forbo Flooring BV een vergunning Wet milieubeheer verleend. Van deze vergunning maakte een geurrapport met een contour geen onderdeel uit. Op dit moment loopt een revisie van de vergunning.

De geursituatie is in het kader van de voorbereiding van een aanvraag om revisievergunning in kaart gebracht. Het geurrapport (Actualisatie geurrapport Forbo Flooring te Krommenie, Olfasense, FORB16B3, april 2017) geeft de actuele en de vergunde geurbelasting weer. Voor de onderbouwing is de vergunde situatie zoals weergegeven in de rapportage van toepassing. Het rapport is nog niet bekrachtigd in een officieel milieuvorschrift. Wel is het rapport goedgekeurd door de OD-NZKG.

Geurconcentraties bij hedonische waarden

Onderdeel van het genoemde geuronderzoek was het vaststellen van de gemiddelde hedonische waarden $H=-1$ en $H=-2$.

Voor Forbo geldt dat (berekend conform Zaans Geurbeleid):

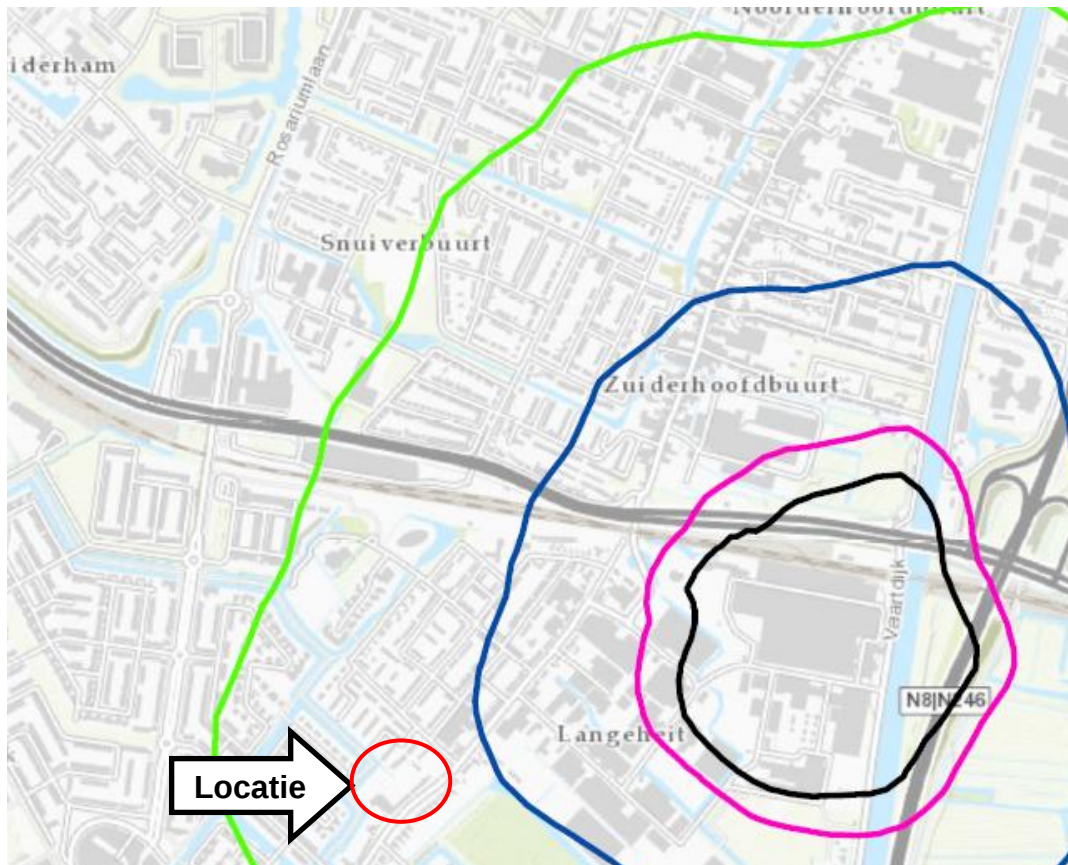
- emissiegewogen $H = -1$ bij concentratie van $1,57 \text{ ouE}/m^3$
- emissiegewogen $H = -2$ bij concentratie van $8,03 \text{ ouE}/m^3$

In de volgende figuur is de contour van de concentratie horend bij de $H=-1$ en $H=-2$ aangegeven.

Figuur 1: contour van de streefkwaliteit, $2 \times H=-1$, $4 \times H=-1$ en de $H=-2$ (als 98 percentiel), op basis van Actualisatie geurrapport Forbo Flooring te Krommenie van april 2017.

geurcontouren 98-percentiel

- $H = -1$
- $2 \times H = -1$
- $4 \times H = -1$
- $H = -2$

Beoordeling van de geurbelasting

Uit de geurcontour behorende bij het geuronderzoek van april 2017 blijkt dat de geurbelasting vanwege Forbo ter plaatse van de ontwikkeling hoger is dan de streefkwaliteit. Uit de figuur blijkt dat de geurbelasting ter plaatse van de ontwikkeling tussen de $H=-1$ en $2 \times H=-1$ is. De gemeente acht geurgevoelige objecten in gebieden waarin de streefkwaliteit wordt overschreden mogelijk als er voldoende waarborgen bestaan voor een gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit; een goed woon- en leefklimaat. Hierna gaan wij in op de randvoorwaarden die daarvoor in het Zaans geurbeleid 2016 zijn geformuleerd.

Geurimmissie is beter dan onaangenaam

In gevallen waarin de $H=-2$ contour wordt overschreden wordt de geur als onaangenaam ervaren. Conform het Zaans geurbeleid 2016 mogen er daarom in beginsel géén nieuwe standaard geurgevoelige objecten (zoals woningen) en minder gevoelige objecten (zoals een kantoor) worden geprojecteerd in een gebied gelegen binnen een geurcontour die een hedonische waarde van $H=-2$ overschrijdt.

Uit het geuronderzoek blijkt dat de geurbelasting ter plaatse van woningen in de ontwikkeling lager is dan de concentratie horend bij de $H=-2$ (zie figuur 1, zwarte contour). Ter plaatse van de ontwikkeling van de woningen wordt dan ook voldaan aan het criterium dat de geurhinder beter is dan onaangenaam.

Cumulatie voldoet aan de randvoorwaarde

Om ontoelaatbare cumulatie te voorkomen is in het geurbeleid opgenomen dat standaard geurgevoelige objecten niet binnen meer dan drie $H=-1$ contouren mogen staan. Staan standaard geurgevoelige objecten binnen meer dan drie $H=-1$ contouren dan is de geurimmissie ontoelaatbaar omdat in dat geval deze veelvuldig geurbelast zullen zijn door verschillende bedrijven. Uit het onderzoek blijkt dat de standaard geurgevoelige objecten alleen binnen de $H=-1$ contouren van Forbo liggen. Er wordt daarmee voldaan aan de randvoorwaarde dat de locatie niet binnen $3 \times H=-1$ – contouren mag liggen. Ter plaatse van de ontwikkeling is geen sprake van een ontoelaatbare

cumulatie

Geurbelasting op minst geurgevoelige objecten (type 3)

Het Zaanse geurbeleid 2016 geeft aan welke geurbelasting op een minst geurgevoelig object aanvaardbaar is. Het betreffen hier standaard geurgevoelige objecten. Deze randvoorwaarde is daarom niet op deze ontwikkeling van toepassing.

Aanvaardbaar woon- en leefklimaat

De volgende aspecten zijn van belang bij de afweging of sprake is van een goed woon- en leefklimaat.

In de vergunning van 3 december 1998, nr. 98-918876 zijn geen maatregelen vastgelegd om de geuremissie verder te reduceren. Er loopt op dit moment een revisie van de bestaande vergunning. In het vergunningsverleningstraject zal nagegaan worden in hoeverre maatregelen op basis van de best bestaande technieken mogelijk en nodig zijn. Op dit moment is echter nog niet duidelijk of er maatregelen mogelijk zijn en wanneer deze maatregelen genomen zullen worden. Eventuele vermindering van de geurbelasting in de toekomst kan daarom niet worden meegenomen in de afweging of er sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat.

In de directe omgeving van de locatie bevinden zich met name functies als wonen en lichte bedrijvigheid. Tussen het emissiepunt van de Forbo en de ontwikkeling liggen op een afstand van ca. 300 meter vanaf de Forbo reeds woningen. De ontwikkellocatie ligt in bestaand stedelijk gebied.

Een groot deel van de locatie valt onder de bestemming "Gemengd". Deze bestemming "Gemengd" laat geurgevoelige objecten, zoals woningen, toe. Wel vallen de geplande woningen grotendeels buiten het bouwvlak. In planologisch opzicht betekent de wijziging van de bestemming "Gemengd" naar een woonfunctie dus geen toevoeging van een nieuwe geurgevoelige functie. Gezien bovenstaande is de afwijking beperkt van de reeds toegestane situatie. Het aantal potentieel blootgestelden neemt wel behoorlijk toe. Met dit bouwplan treedt er een beperkte verandering op in het karakter van de geurgevoeligheid van de functie maar neemt het aantal potentieel blootgestelden behoorlijk toe.

Overleg met het geuremitterende bedrijf

Aangezien ter plaatse van de ontwikkeling niet voldaan wordt aan de streefqualiteit heeft de gemeente Zaanstad, conform het geurbeleid 2016, op <> de gemeente Zaanstad overleg gevoerd met Forbo over deze ontwikkeling. Forbo heeft aangegeven dat zij in principe akkoord gaan met de ontwikkeling.

De ontwikkeling ligt in stedelijk gebied tussen bestaande woningen en komt niet dichterbij dan de bestaande woningen. De ontwikkeling zal daarmee geen beperkingen geven voor de vergunning van de inrichting.

Conclusie

Op 14 jul 2016 is door de raad van de gemeente Zaanstad het 'Zaans geurbeleid 2016' vastgesteld. Zaanstad is een stad waarin van oudsher de voedingsmiddelenindustrie sterk is vertegenwoordigd. De voedingsmiddelenindustrie is een belangrijke economische drager voor de stad. Historisch is een situatie ontstaan waarbij woningen en bedrijven naast elkaar staan. Deze menging van wonen en werken maakt deel uit van de Zaanse identiteit. De combinatie van wonen en werken heeft tot gevolg dat de geuremissies van bedrijven kunnen leiden tot geurhinder.

Doel van het geurbeleid is de geurhinder in Zaanstad te beperken waardoor de kwaliteit van de leefomgeving verbetert en Zaanstad voor huidige en toekomstige bewoners prettiger is om te wonen. De bedrijven passen door de geurreductie beter in de woonomgeving, waardoor de Zaanse identiteit met een sterke menging van wonen en werken behouden blijft. Door het terugdringen van geurcontouren ontstaan meer mogelijkheden voor nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen. Het geurbeleid biedt duidelijke kaders voor de toetsing van woningbouw en andere geurgevoelige functies.

In het plangebied worden diverse bestemmingen, waaronder "Gemengd", omgezet naar een woonbestemming. Het bestemmingsplan maakt 24 tot 26 nieuwe woningen mogelijk. Woningen zijn standaard geurgevoelige objecten. In het Zaanse geurbeleid 2016 is voor deze geurgevoelige objecten een streefqualiteit opgenomen voor de geurbelasting vanuit bedrijven.

Er is onderzocht of er bedrijven zijn die geurhinder veroorzaken en of deze geurhinder aanvaardbaar is. Uit het onderzoek blijkt het volgende:

- Ter plaatse van de ontwikkeling wordt niet voldaan aan de streefkwaliteit voor woningen als gevolg van de geurbelasting door Forbo. De geurbelasting ligt tussen de $H=-1$ en de $2 \times H=-1$. Gelet op het Zaans Geurbeleid 2016 is woningbouw wel mogelijk. Er zullen in dat geval voldoende waarborgen moeten bestaan voor een gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit; een goed woon- en leefklimaat;
- Overige bedrijven veroorzaken geen relevante geurhinder ter plaatse van de ontwikkeling;
- Vanwege de geurbelasting van Forbo is voor de woningen nader onderbouwd of er sprake is van een goed woon- en leefklimaat:
 - de geurimmissie van Forbo in het plangebied is beter dan onaangenaam;
 - er is geen sprake van onaanvaardbare cumulatie van geur;
 - ter plaatse van de locatie is er sprake van een beperkte toename in geurgevoeligheid
 - ter plaatse van de locatie is er sprake van een substantiële toename in potentieel geurgehinderden.
 - er zijn vooralsnog geen maatregelen vastgelegd bij Forbo. Er is dus geen zekerheid over het afnemen van de geurbelasting.
- De ontwikkeling zal het bedrijf niet beperken omdat de ontwikkeling ligt in een bestaand woongebied en de woningen niet dichterbij het bedrijf komen te liggen dan de reeds bestaande woningen.

Ter plaatse van een deel van het plangebied wordt niet voldaan aan de streefkwaliteit. Er zijn vooralsnog geen maatregelen vastgelegd waarmee de geursituatie zal verbeteren. Er wordt wel geadviseerd om mede aan de hand van de ontwikkeling (en ontwikkelingen in de directe omgeving) te bepalen of er extra (BBT+) maatregelen bij de Forbo zijn te nemen. Omdat er echter op dit moment geen zicht is op een verbetering wordt geadviseerd om geurmaatregelen ter plaatse van de woningen toe te passen in de vorm van balansventilatie met geurfilters.

Wij menen dat er, door het nemen van maatregelen, sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Dit mede gelet op alle betrokken belangen en de afweging daarvan, zoals verwoord in Hoofdstuk 6, de paragraaf 'Waarom kiezen we voor dit plan?' in de toelichting van het bestemmingsplan.